

Initiatief raadsvoorstel

Onderwerp: Besluit op bezwaar tegen afwijzing inleidend verzoek om referendum

Datum raadsvergadering	5 maart 2026	Ambtenaar	██████████
Registratienummer	3974258	Telefoon	
Portefeuillehouder(s)	-	E-mailadres	██████████

Voorgesteld raadsbesluit

1. Conform het advies van de commissie bezwaarschriften van 23 januari 2026 het bezwaarschrift van 6 augustus 2025 van de heer ██████████ niet ontvankelijk te verklaren en bijgevoegd besluit op bezwaar vast te stellen;
2. Conform het advies van de commissie bezwaarschriften van 23 januari 2026 het bezwaarschrift van 6 augustus 2025 van de heer ██████████ en de heer ██████████ namens de Stichting Samen Santpoort Zuid ontvankelijk te verklaren en bijgevoegd besluit op bezwaar vast te stellen, inhoudende dat het bestreden besluit van 26 juni 2025 in stand blijft onder aanpassing van de motivering.

Samenvatting

De gemeenteraad heeft op 26 juni 2025 een besluit genomen om het inleidend verzoek om referendum over het concept- raadsbesluit Locatiekeuze duurzame opvang vluchtelingen niet in te willigen. Tegen dit besluit zijn drie bezwaarschriften ingediend, waarvan 1 bezwaarschrift is ingetrokken. De commissie van advies voor bezwaarschriften heeft geadviseerd het bezwaar van de Stichting ontvankelijk te verklaren en het andere bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren. Daarnaast heeft de commissie geadviseerd om het bestreden besluit in stand te laten onder aanvulling van de motivering. De gemeenteraad wordt voorgesteld dit advies over te nemen.

Inleiding

Op 3 juni 2025 heeft de Stichting samen Santpoort- Zuid een inleidend verzoek ingediend tot het houden van een raadgevend referendum over het concept- raadsbesluit Locatiekeuze duurzame opvang vluchtelingen. Dit verzoek had betrekking op het voornemen om Sportpark De Elta aan te wijzen als locatie voor de opvang van 200 vluchtelingen. Op 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad van Velsen besloten om het inleidend referendumverzoek niet in te willigen. Per brief, gedateerd 4 juli 2025, is dit besluit kenbaar gemaakt aan de Stichting. De gemeenteraad van Velsen heeft besloten het inleidend referendumverzoek af te wijzen op grond van artikel 5 lid van 4jo artikel 2, onder j, van de Referendumverordening Velsen 2017. Tevens is op 26 juni 2025, op dezelfde avond als de afwijzing van het inleidend verzoek, het besluit door de raad genomen om de Elta in Santpoort- Zuid als locatie voor een asielzoekerscentrum voor 200 mensen voor de duur van 10 jaar aan te wijzen.

Tegen dit besluit is door de heer ██████████ namens de Stichting Samen Santpoort-Zuid
Tevens heeft de heer ██████████ ook op persoonlijke titel een bezwaarschrift ingediend.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het besluit heeft als doel een zorgvuldige afhandeling van de bezwaren en het bieden van een duidelijke onderbouwing waarom het verzoek om inleidend referendum is afgewezen.

Argumenten

- Ten aanzien van het bezwaarschrift van de heer ████████ het volgende:

De commissie adviseert om het bezwaarschrift van de heer ████████ niet ontvankelijk te verklaren. Dit omdat geen sprake is van belanghebbendheid bij de kiesgerechtigde inwoner in het algemeen. Die heeft weliswaar een belang als hij wil participeren in een te houden referendum, maar dit is een algemeen democratisch belang waarmee hij zich niet onderscheidt van andere kiesgerechtigde inwoners. Dit is niet anders indien sprake is van een ondersteuner die bij een inleidend verzoek een ondersteuningsverklaring heeft ingediend. Een ondersteuner onderscheidt zich niet van een groot aantal andere ondersteuners van het inleidend verzoek. Voorgesteld wordt daarom om het advies van de commissie over te nemen en de genoemde overwegingen als herhaald en ingelast te beschouwen en deze daarmee ten grondslag te leggen aan de beslissing op bezwaar.

- Ten aanzien van het bezwaarschrift van de heer ████████ namens de Stichting samen Santpoort-Zuid:

De commissie heeft geadviseerd om het bezwaarschrift ontvankelijk te verklaren en het bestreden besluit in stand te laten onder aanvulling van de motivering. Kort samengevat komt het advies erop neer dat u naar het oordeel van de commissie, met de nodige aanvulling en concretisering, heeft concluderen dat er sprake is van dringende redenen om het inleidend referendumverzoek niet in te willigen.

Overeenkomstig het advies van de commissie voor de behandeling van de bezwaarschriften van 23 januari 2026 wordt u voorgesteld het bestreden besluit van 26 juni 2025 in stand te laten, onder aanvulling van de grondslag en de bijbehorende motivering (zie voor uitvoerige motivering de bijlage concept brief besluit op bezwaar), waarbij primair wordt gesteld dat er grond van artikel 2 onder h van de referendumverordening geen sprake is van een concept raadsbesluit dat als referendabel onderwerp kan worden aangemerkt en subsidiair dat er sprake is van "andere dringende redenen van algemeen belang" zoals bedoeld in artikel 2 onder j van de verordening.

Ten aanzien van het oordeel van de commissie over het gebruik van dringende redenen het volgende. In de brief met daarin het besluit op bezwaar aan de Stichting (zie bijlage) is zeer uitgebreid uiteengezet waarom de raad tot het oordeel kon komen om het inleidend verzoek niet in te willigen. De motivering in het besluit op bezwaar is op dit punt aangevuld. Expliciet is opgenomen dat het doorlopen van een uitgebreid participatietraject een belangrijk argument is geweest en dat dit aspect niet op zichzelf stond maar dat ook andere aspecten van belang waren om te komen tot de beslissing dat het verzoek niet ingewilligd kon worden. Zo is in het besluit op bezwaar duidelijk gemotiveerd aangegeven dat onder dringende redenen ook de verantwoordelijkheid voor kwetsbare doelgroepen wordt verstaan. Uit de toelichting bij de verordening blijkt dat de uitzonderingsgrond kan worden toegepast als bijvoorbeeld een uniforme openbare voorbereidingsprocedure is geweest. Gelet op het feit dat in dit geval een zeer uitgebreid participatietraject heeft plaatsgevonden is oa op basis hiervan in het besluit op bezwaar opgenomen dat terecht gebruik is gemaakt van de genoemde uitzondering.

Specifiek ten aanzien van het beroep op artikel 2 onder h van de referendumverordening het volgende. In het bestreden besluit van 3 juni 2025 dan wel in de brief van 4 juli 2025 is dit artikel niet expliciet genoemd als grond om het inleidend verzoek te weigeren. Artikel 2 onder h is echter wel van belang in deze casus. In dit artikel wordt namelijk bepaald dat concept raadsbesluiten geen

GEMEENTE VELSEN

onderwerp zijn van een referendum als deze besluiten er zijn ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan of de wetgever waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft. Wij moeten immers, op grond van de Spreidingswet, voldoen aan de wettelijke taak om vluchtelingen op te vangen en hebben daar geen keuzevrijheid in.

Het Rijk stelde vast dat er landelijk in 2025 en 2026 96.000 plekken nodig zijn voor vluchtelingen. Voor de provincie Noord-Holland gaat het om 16.290 plekken. De indicatieve opgave voor de regio Kennemerland was 3.347 plekken. Met het verdeelbesluit Noord- Holland 2024 van 20 december 2024 kreeg gemeente Velsen een taakstelling van 400 opvangplaatsen, waaronder 100 amv (alleenstaande minderjarige vreemdelingen). Op dit moment voldoet Velsen aan haar taakstelling, er verblijven 300 vluchtelingen op Ocean Majesty aan de VOB-kade in Velsen-Noord en 100 amv'ers in Driehuis. Het verblijf op het schip is echter, zoals bekend, een tijdelijke voorziening en geen duurzame locatie. Het aanwijzen van een duurzame locatie is daarom noodzakelijk om te kunnen voldoen aan onze wettelijke taak. Het houden van een referendum over de vraag of er maatschappelijk draagvlak is om een asielopvanglocatie te realiseren, is op grond van artikel 2 onder h van de referendumverordening een niet-referendabel onderwerp.

Specifiek ten aanzien van de locatie van de asielopvanglocatie, in dit geval Santpoort- Zuid, kan gesteld worden dat een referendum ook geen passend instrument is. Een locatiekeuze voor een AZC betreft immers, zoals blijkt uit de signalen van weerstand in het gehele land, een situatie waarbij sprake is van zogenaamde "NIMBY- dynamiek" (not in my backyard). Er is immers een hele grote kans dat inwoners buiten het betreffende gebied massaal voor zullen stemmen omdat de opvang dan "niet bij hen komt". De keuze zal dan naar alle waarschijnlijkheid worden beïnvloed door eigen belang en niet door ruimtelijke of maatschappelijke argumenten. De verplichting voor gemeenten om opvang voor vluchtelingen te realiseren is mede om die reden van hogerhand opgelegd. Gemeenten moeten hier wettelijk aan voldoen en hebben geen keuze om deze opvang niet mogelijk te maken.

Een referendum over een concept besluit van 26 juni 2025 over het realiseren van een asielzoekersopvang in de gemeente Velsen dan wel het aanwijzen van de concrete locatie voor de asielopvang wordt dan ook niet als een referendabel onderwerp gezien gelet op artikel 2 onder h en j van de referendumverordening. De motivering van het bestreden besluit is op dit punt aangevuld in het besluit op bezwaar.

Wij hebben het advies van de bezwarencommissie op 23 januari 2026 toegestuurd aan bezwaarmakers en hebben de mogelijkheid gegeven om een nadere reactie te geven. Op 5 februari 2026 is een reactie ontvangen (zie bijlage) van de heer ██████████ namens de Stichting Samen Santpoort-Zuid. De reactie hield kort gezegd in dat het achteraf aanvullen van de motivering democratisch en rechtstatelijk niet verenigbaar zou zijn met de beginselen van goed bestuur en dat hiermee de rechtsstaat zou worden ondermijnd. Ten aanzien hiervan wordt het volgende opgemerkt: het herstellen of aanvullen van de motivering in de bezwaarfase is toegestaan en zelfs precies wat de bestuursrechtelijke heroverweging beoogt. Een bestuursorgaan krijgt de kans om in de bezwaarfase motiveringsgebreken te herstellen, procedurele fouten te herstellen en inhoudelijke afwegingen aan te vullen. Het is derhalve niet in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur om de motivering aan te vullen.

Deze reactie leidt daarom niet tot een andere conclusie.

Door bezwaarmakers zijn ingebrekestellingen ingediend, omdat de wettelijke termijn voor het nemen van een besluit op bezwaar is verstreken. De ingebrekestelling van de heer ██████████ is te vroeg ingediend en heeft om die reden geen recht op dwangsom. De stichting heeft ons tijdig ingebreke gesteld en aan de Stichting wordt de maximale dwangsom van €1442,- toegekend..

In de bijlage treft u het conceptbrief besluit op bezwaar aan waarin oa uitvoerig en gemotiveerd wordt ingegaan op de overwegingen zoals genoemd in het advies van de commissie.

GEMEENTE VELSEN

Alternatieven

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing

Programma

Burger en Bestuur

Kader

Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Verordening commissie bezwaarschriften van de gemeente Velsen

Referendumverordening Velsen 2017

Inspraak, participatie etc.

N.v.t

Financiële consequenties

N.v.t

Uitvoering van besluit

Na vaststelling van het besluit op de bezwaren, worden de bezwaarmakers per brief van het besluit op de hoogte gesteld. Bezwaarmakers kunnen tegen het besluit op bezwaar in beroep bij de rechtbank.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

Bezwaarschrift van de heer ██████████ van 6 augustus 2025

Bezwaarschrift van de Stichting Samen Santpoort-Zuid van 6 augustus 2025

Advies van de commissie van advies van de bezwaarschriften op het bezwaarschrift van de heer ██████████

Advies van de commissie van advies van de bezwaarschriften op het bezwaarschrift van de Stichting Samen Santpoort-Zuid

Verslag van de hoorzitting van 28 november 2025

Reactie van de heer ██████████ namens de stichting op het advies van de commissie van advies voor de bezwaarschriften d.d. 6 februari 2025

Brief besluit op bezwaar aan de heer ██████████

Brief besluit op bezwaar aan de Stichting Samen Santpoort-Zuid

Bijlagen – bijgevoegd als achtergrondinformatie

geen

GEMEENTE VELSEN

Namens het presidium*, de voorzitter

De burgemeester

F.C. Dales

*Dit voorstel is opgesteld door het presidium van de gemeenteraad.

Het presidium heeft op 12 februari 2026 het voorstel besproken met de aanwezige fractievoorzitters (fractievoorzitter van D66 was niet aanwezig). De fracties Christen Unie, CDA, PvdA, VVD, Velsen Lokaal, FvD, Sterk Velsen en GroenLinks hebben steun uitgesproken voor dit voorstel. De fractie Liberaal Blauw kan niet instemmen met de inhoud zoals voorgelegd.

